

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Kommunal- og regionaldepartementet
Kommunlavdelingen
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

KOMM. OG REG. DEP	
07 NOV 2005	
05 11594-86	
Ark.	650.0
Avd.	Ko / Kj / PV

Deres ref

Vår ref
05/05721 AI

Dato
02.11.2005

**HØRING – LOKALDEMOKRATIKOMMISJONENS FØRSTE UTREDNING – NOU
2005:6 SAMSPILL OG TILLIT- OM STATEN OG LOKALDEMOKRATIET**

Det vises til brev fra Kommunal- og regionaldepartementet av 02.05.2005.

Utenriksdepartementet har følgende kommentarer i saken:

Beskrivelsen av EU og i særlig grad EØS-samarbeidet som er gitt i kap. 9 er lite presis, og inneholder også en del faktiske feil. I lys av at NOUen allerede er ferdigstilt finner en det lite hensiktsmessig å kommentere alle detaljer. En viser til de fremstillinger som er gitt i tidligere stortingsmeldinger om dette samarbeidet, senest i St.meld.nr. 27 (2001-2002) om EØS-samarbeidet 1994-2001. Utenriksdepartementet tar imidlertid gjerne et møte for å gå igjennom det foreliggende materialet, i lys av at dette inngår i grunnlagsarbeidet for stortingsmeldingen om lokaldemokratiet som er planlagt til 2007. Samtidig er det enkelte punkter som en ønsker å kommentere allerede nå. Disse er gjengitt nedenfor:

1. Side 100, pkt. 9.3. "EØS-politikkens folkevalgte forankring"

Om Europapolitisk lokal- og regionalforum. Forumet har til dd. avholdt 4 møter, ikke 3 som det står i teksten (det seneste møtet ble avholdt etter at redaksjonen av utkastet til denne NOUen var avsluttet). Videre vil Utenriksdepartementet få anføre at det er vedtatt i mandatet til forumet at det skal møtes halvårlig. I tillegg har Kontaktgruppen avholdt 15 møter i forrige periode. Kontaktgruppen forbereder saker som tas opp i forumet, samt at gruppen holder fokus på løpende saker som faller innenfor forumets mandat. Kontaktgruppen består av representanter på administrativt nivå fra sentralt, regionalt og lokalt hold, samt Sametinget.

2. Side 100, pkt 9.3. Etablering av en lokal og regional komité i EFTA

Lokaldemokratikommisjonen foreslår at det bør etableres en rådgivende lokal og regionalkomité i EFTA som kan trekke kommuner og fylkeskommuner inn i EFTAs arbeid med EØS-saker, samtidig som det kan bidra til å utvikle samarbeidet med EUs Regionkomité. Spørsmålet om å opprette en komité i EFTA er et internt EFTA-anliggende, og bør i tilfelle kunne drøftes og besluttes på uformell basis i den Faste Komité, forutsatt enighet mellom Norge, Island og Liechtenstein.

Et uformelt samarbeid mellom EUs Regionkomité og en eventuell EFTA-komité ville kunne drøftes med Kommisjonen i EØS-komiteen. Et eventuelt formelt samarbeid innenfor rammen av EØS-avtalen, etter mønster av EFTAs konsultative komité og EFTAs parlamentarisk komité, vil innebære etablering av et nytt formelt organ innenfor EØS-samarbeidet. Det vil derfor måtte tas inn i hoveddelen av EØS-avtalen i tilknytning til artikkel 95 og 96. Dette vil i så fall innebære en tung prosess som vil involvere konsultasjoner/forhandlinger med alle partene i avtalen, dvs. alle EUs medlemsland og EØS/EFTA-landene, og etterfølgende beslutning på en diplomatisk konferanse, samt ratifikasjonsprosesser. UD anser igangsettelse av en slik formell prosess som urealistisk i dagens situasjon.

I Lokaldemokratikommisjonens rapport blir det hevdet at både UD og KRD mener at forslaget om en slik komité er for komplisert og kostnadskrevende. Dette er en unyansert fremstilling. Det henvises til rapporten "Samarbeid med regionale og lokale myndigheter. Prosjektrapport i forbindelse med oppfølgingen av Regjeringens europapolitiske plattform tiltakspunkt 4.5.2", datert 10. januar 2003. Spørsmålet om en slik komité ble reist av KS under arbeidet med prosjektrapporten.

Prosjektgruppens medlemmer fra regionalt hold, Bjørn Reisz fra Østlandssamarbeidet og Sverre Mauritzen fra Vestlandsrådet, pekte den gang på at forslaget om en egen Regionkomité for EØS/EFTA-systemet ikke hadde vært til bred behandling i lokalforvaltningen i Norge eller blant våre EFTA-partnere. Videre heter det i prosjektrapporten følgende: "Tvert imot er forslaget ukjent for de fleste. Skulle Norge stille seg bak et slikt forslag, bør det være på bakgrunn av et klart uttrykt behov. Så langt i prosessen er behovet ikke dokumentert. Disse medlemmer mener at man i første omgang bør konsentrere oppmerksomheten og innsatsen omkring prosjektgruppens øvrige forslag og eventuelt komme tilbake til spørsmålet om opprettelse av en slik komité etter grundig behandling i fylker og kommuner. (...) I likhet med KS ser UD og KRD det som verdifullt at norske lokalpolitikere har kontakt med sine EØS-kolleger, men mener at det bør kunne finnes enklere og mindre kostnadskrevende modeller for slik kontakt og samarbeid. Blant annet bør norske lokalpolitikeres deltakelse i de europeiske organisasjonene som er omtalt i kap. 7.3, og som omfatter regioner både innenfor EU og EØS/EFTA, kunne utnyttes fullt ut både formelt og uformelt i denne sammenheng. Regionkomiteen er også i ferd med å bygge sine kontakter til nettopp disse organisasjonene."

Spørsmålet ble sist tatt opp på forrige møte i Europapolitisk lokal- og regionalforum i Kristiansand 25. august d.å. Fra lokalt og regionalt hold ble det fremhevet at vurderingen fra prosjektrapporten fremdeles står ved lag.

3. Side 101, pkt. 9.4 "Kommisjonens syn" om kompetanse på EØS-feltet

Lokaldemokratikommisjonen peker på at kompetansen på EØS-feltet ser ut til å være lav både lokalt og nasjonalt, og foreslår at lokalforvaltningen mer aktivt trekkes inn i sentralforvaltningens EU-rettede arbeid gjennom deltakelse i relevante arbeids-/ekspertgrupper under Europakommisjonen. Det kan synes å ligge en motsetning mellom denne målsettingen (om kompetanseheving på EØS-feltet), og forutsetningen for deltakelse i slike arbeids-/ekspertgrupper (det at deltakerne skal være eksperter) som gjør det nødvendig å vurdere forslaget nærmere.

4. Side 97, pkt. 9.2.3 "EØS-medlemskapet", om VEU

Det sikkerhets- og forsvarspolitiske samarbeidet mellom EUs medlemsland foregår ikke lenger innen VEU. Norge samarbeider med EU på det utenriks- og sikkerhetspolitiske området, blant annet ved deltakelse i EU-ledete krisehåndteringsoperasjoner og gjennom løpende dialog om aktuelle internasjonale spørsmål.

Med hilsen

Jens Eikaas
avdelingsdirektør

Kjell Kristian Egge
underdirektør